

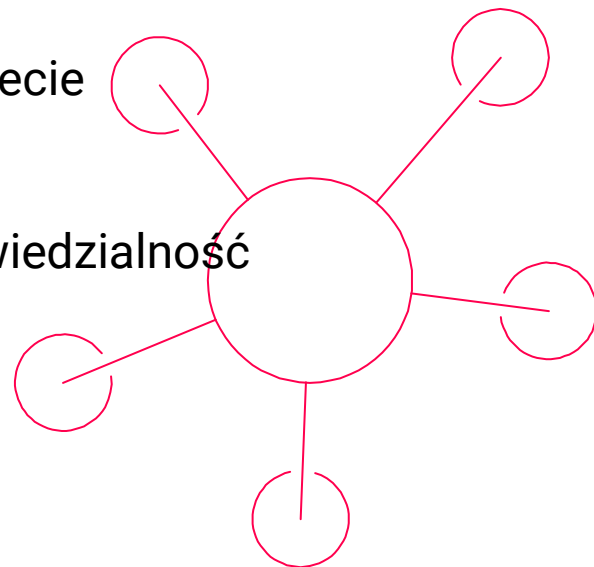
JavaScript OOP & Prototype

OOP i Prototype w JavaScript

- Programowanie obiektowe (ang. object-oriented programming) - OOP
- Koncepcja
- Terminologia
- Założenia
- OOP w JavaScript

Programowanie obiektowe

- sposób projektowania oprogramowania poprzez zbiór obiektów i interakcji między nimi
- tworzymy modele oparte na rzeczywistym świecie
- każdy obiekt jest małym światem pełniącym odrębną rolę i mającym inną odpowiedzialność

- 1967 rok, Oslo. Zespół pracował nad symulacjami zachowania się statków w języku Simula 67
- Kłopoty z opanowaniem wszystkich zależności, jakie wywierały na siebie nawzajem wszystkie parametry statków w symulacji
- Wpadli na pomysł, by pogrupować typy statków w różne klasy obiektów, a każda z klas sama odpowiadałaby za określanie własnych danych i zachowań.

Czym jest OOP?

- Paradygmat programowania, w którym programy definiuje się za pomocą obiektów – elementów łączących stan (czyli dane, nazywane najczęściej polami) i zachowanie (czyli metody, funkcje).
- Największym atutem programowania, projektowania oraz analizy obiektowej jest zgodność takiego podejścia z rzeczywistością – mózg ludzki jest w naturalny sposób najlepiej przystosowany do takiego podejścia przy przetwarzaniu informacji

Czy OOP to jedyny **paradygmat?**

- Programowanie proceduralne
- Programowanie agentowe
- Programowanie funkcyjne

Podsumowując pojęcie **OOP?**

- Paradygmat (zbiór zasad) programowania
- Każdy obiekt jest jak mały świat, który ma swoją rolę i odpowiedzialność
- Podejście jest zgodne z rzeczywistością, a mózg ludzki jest naturalnie przystosowany do przetwarzania takich informacji

Zalety i wady OOP

Zalety

- przejrzystość i łatwość zrozumienia
- łatwiejsza równoległa praca programistów
- reużywalność kodu
- łatwa rozbudowa i elastyczność

Wady

- może powstawać nadmiarowy kod
- modyfikacja i rozwój wymaga znajomości OOP

Terminologia

OOP

- Klasa (ang. "class") - Definiuje własności obiektu *
- Obiekt (ang. "object") - Instancja (byt, twór) klasy.
- Właściwość (ang. "property") - Własność obiektu, np. kolor.
- Metoda (ang. "method") - Zdolność (czynność) obiektu, np. chodzenie (idź).
- Konstruktor (ang. "constructor") - Metoda wywoływana w momencie inicjalizacji obiektu.

- Abstrakcja - Obiekt służy jako model abstrakcyjnego „wykonawcy”, który może wykonywać pracę, opisywać i zmieniać swój stan oraz komunikować się z innymi obiektami w systemie bez ujawniania, w jaki sposób zaimplementowano dane cechy

- Hermetyzacja - ukrywanie implementacji, enkapsulacja. Zapewnia, że obiekt nie może zmieniać stanu wewnętrznego innych obiektów w nieoczekiwany sposób. Tylko własne metody obiektu są uprawnione do zmiany jego stanu. Każdy typ obiektu prezentuje innym obiektom swój interfejs, który określa dopuszczalne metody współpracy.

- Dziedziczenie - Porządkuje i wspomaga polimorfizm i enkapsulację dzięki umożliwieniu definiowania i tworzenia specjalizowanych obiektów na podstawie bardziej ogólnych. Dla obiektów specjalizowanych nie trzeba redefiniować całej funkcjonalności, lecz tylko tę, której nie ma obiekt ogólniejszy.

- Polimorfizm - Referencje i kolekcje obiektów mogą dotyczyć obiektów różnego typu, a wywołanie metody dla referencji spowoduje zachowanie odpowiednie dla pełnego typu obiektu wywoływanego. Często jest to pojęcie powiązane z dziedziczeniem. Oznacza to po prostu "wiele kształtów".

Sposoby tworzenia obiektów w JavaScript

Function Constructor

Object Literal

Prototype

Object Literal

Object Literal

przykład

```
const infoShareAcademy = {  
  year: 2017,  
  name: 'infoShare Academy',  
  city: 'Gdańsk',  
  sayHello: function (name, surname) {  
    alert(`Hello ${name} ${surname}`);  
  },  
  courses: [  
    {  
      active: true,  
      name: 'JUNIOR FRONT-END DEVELOPER',  
      beginAt: new Date(2017, 2, 18, 15, 0, 0, 0)  
    },  
    {  
      active: false,  
      name: 'JUNIOR FRONT-END DEVELOPER',  
      beginAt: new Date(2017, 5, 5, 9, 0, 0, 0)  
    }  
  ]  
};
```


Object Literal

przykład mapowania realnych obiektów

```
const chair = {  
  color: 'brown',  
  x: 100,  
  y: 200,  
  angle: 30,  
  move: function(x, y) {}  
};
```

```
const car = {  
  x: 100,  
  y: 200,  
  color: 'silver',  
  doors: 4,  
  tires: 4,  
  maxSpeed: 200,  
  drive: function(x,y) {},  
  stop: function() {},  
};
```

```
const hen = {  
  x: 2,  
  y: 1,  
  color: 'white',  
  eags: 5,  
  eat: function() {},  
  sleap: function() {},  
  layEgg: function() {}  
};
```

Context funkcji jest nadawany podczas jej wywołania, a nie tworzenia

```
car.calculatePrice.call({ price: 200 }, arg1, arg2, arg3, ...);
```

```
car.calculatePrice.apply({ price: 200 }, [arg1, arg2, arg3, ...]);
```

Object Literal

zalety i wady

zalety

- prostota
- wykorzystywane do przesyłania danych między obiektami

wady

- brak możliwości dodania/usunięcia/podmiany metod czy własności wszystkich obiektom w łatwy sposób
- publiczne własności samych obiektów

Constructor Function

Constructor Function

przykład

```
const Book = function Book(name, price) {}
```

```
function Book() {  
  this.name = name;  
  this.available = true;  
  this.price = price;  
  
  this.borrow = function(person) {}  
}
```

```
const book1 = new Book('Hobbit', 120);  
// book1.name = 'Hobbit';  
// book1.price = 10;
```

```
const book2 = new Book('Treasure Island', 20);  
// book2.price = 20;  
// book2.name = 'Treasure Island';
```

konwencja nazewnicza - PascalCase

Operator **new** tworzy obiekt i nadaje mu context

Constructor Function

zalety i wady

zalety

- enkapsulacja (metody, własności)
- funkcje pomocnicze
- tworzenie wielu instancji z różnymi parametrami
- możliwość sprawdzenia Typu obiektu (instanceOf)

wady

- brak możliwości dodania/usunięcia/podmiany metod czy własności wszystkich obiektom w łatwy sposób

Object Literal

`Object.create()`

Object Literal

Object.create()

```
const baseBook = {  
  price: 12.99,  
  available: true,  
  borrow: function() {  
    this.available = false;  
  }  
};
```

```
const book1 = Object.create(baseBook);  
book1.name = 'Hobbit';  
book1.author = 'Tolkien';  
book1.price = 120;
```

```
const book2 = Object.create(baseBook);  
book2.name = 'Treasure Island';  
book2.returnBack = function() {  
  this.available = true;  
};
```

```
book1.borrow();  
book2.returnBack();
```

```
> book1.available  
↵ false  
> book1.price  
↵ 120
```

```
> book2.available  
↵ true  
> book2.price  
↵ 12.99
```

```
> book1.returnBack();
```

```
✖ ▶ Uncaught TypeError: book1.returnBack is not a function  
   at <anonymous>:1:7
```

```
> book2.returnBack();  
↵ undefined
```

Object Literal

Object.create()

```
const baseBook = {  
  price: 12.99,  
  available: true,  
  borrow: function() {  
    this.available = false;  
  }  
};
```

```
const book1 = Object.create(baseBook);  
book1.name = 'Hobbit';  
book1.author = 'Tolkien';  
book1.price = 120;
```

```
const book2 = Object.create(baseBook);  
book2.name = 'Treasure Island';  
book2.returnBack = function() {  
  this.available = true;  
};
```

```
book1.borrow();  
book2.returnBack();
```

```
> book1  
< ▼ Object ⓘ  
  author: "Tolkien"  
  available: false  
  name: "Hobbit"  
  price: 120  
  ▼ __proto__: Object  
    available: true  
    ▶ borrow: ()  
    price: 12.99  
    ▼ __proto__: Object  
      ▶ __defineGetter__: __defineGetter__()  
      ▶ __defineSetter__: __defineSetter__()  
      ▶ __lookupGetter__: __lookupGetter__()  
      ▶ __lookupSetter__: __lookupSetter__()  
      ▶ constructor: Object()  
      ▶ hasOwnProperty: hasOwnProperty()  
      ▶ isPrototypeOf: isPrototypeOf()  
      ▶ propertyIsEnumerable: propertyIsEnumerable()  
      ▶ toLocaleString: toLocaleString()  
      ▶ toString: toString()  
      ▶ valueOf: valueOf()  
      ▶ get __proto__: __proto__()  
      ▶ set __proto__: __proto__()
```

Object Literal

Object.create()

```
const baseBook = {
  price: 12.99,
  available: true,
  borrow: function() {
    this.available = false;
  }
};

const book1 = Object.create(baseBook);
book1.name = 'Hobbit';
book1.author = 'Tolkien';
book1.price = 120;

const book2 = Object.create(baseBook);
book2.name = 'Treasure Island';
book2.returnBack = function() {
  this.available = true;
};

book1.borrow();
book2.returnBack();
```

```
> book2
< ▼ Object 1
  available: true
  name: "Treasure Island"
  ▶ returnBack: ()
  ▼ __proto__: Object
    available: true
    ▶ borrow: ()
    price: 12.99
    ▼ __proto__: Object
      ▶ __defineGetter__: __defineGetter__()
      ▶ __defineSetter__: __defineSetter__()
      ▶ __lookupGetter__: __lookupGetter__()
      ▶ __lookupSetter__: __lookupSetter__()
      ▶ constructor: Object()
      ▶ hasOwnProperty: hasOwnProperty()
      ▶ isPrototypeOf: isPrototypeOf()
      ▶ propertyIsEnumerable: propertyIsEnumerable()
      ▶ toLocaleString: toLocaleString()
      ▶ toString: toString()
      ▶ valueOf: valueOf()
      ▶ get __proto__: __proto__()
      ▶ set __proto__: __proto__()
```

Object Oriented Programming

class

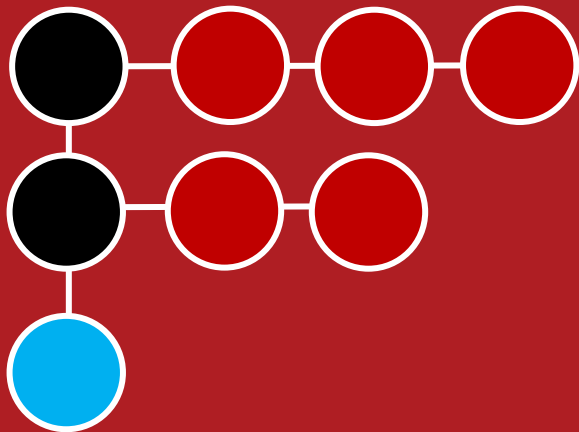
Definicja obiektu (własności, metody)

Interface

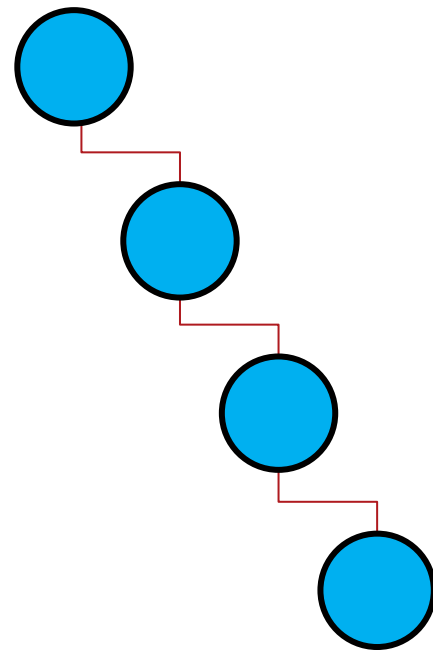
Sposób komunikacji przez metody

Instance

obiekt stanowy

Prototype-based programming

Object Literal

Object.getPrototypeOf(obj)

```
const baseBook = {  
  price: 12.99,  
  available: true,  
  borrow: function() {  
    this.available = false;  
  }  
};  
  
const book2 = Object.create(baseBook);  
book2.name = 'Treasure Island';  
  
baseBook.price = 33.33;  
  
Object.getPrototypeOf(book2).price = 44.44;  
Object.getPrototypeOf(book2).borrow = function() {  
  throw new Error("Method not supported");  
};  
delete Object.getPrototypeOf(book2).borrow;  
book2.borrow();
```

Object Literal

```
const baseBook = {  
  price: 12.99,  
  available: true,  
  borrow: function() {  
    this.available = false;  
  }  
};
```

```
const book2 = Object.create(baseBook);  
book2.name = 'Treasure Island';  
book2.cover = 'red';
```

```
> Object.keys(book2);  
< ▶ ["name", "cover"]  
  
> Object.keys(baseBook);  
< ▶ ["price", "available", "borrow"]  
  
> for(let key in book2) {  
  console.log(key, book2.hasOwnProperty(key));  
}  
  
name true  
cover true  
price false  
available false  
borrow false
```

Constructor Function

prototype

Constructor Function prototype

```
function Person(name, surname) {
    this.health = 50;
    this.name = name;
    this.surname = surname;
}

Person.prototype.sayHello = function() {
    console.info('Greetings from ' + this.name);
};

function Doctor(name, surname) {
    Person.call(this, name, surname);
    this.hospital = 'Main';
}

Doctor.prototype = Object.create(Person.prototype);
Doctor.prototype.constructor = Doctor;

Doctor.prototype.cure = function(person) {
    if (person instanceof Person === false) {
        throw new Error("Can't cure!");
    }
    person.health += 10;
};
```


Constructor Function prototype

zasady

- W Constructor Function przypisujemy tylko własności (nigdy metody, ponieważ złamiemy `prototype chain` i nie będziemy mogli podmienić metody dla wszystkich obiektów)
- Metody definiujemy zawsze w prototypie CF
- W Constructor Function wywołujemy inną CF z własnym contextem w celu skopiowania własności

Zła praktyka!

Dodawanie metod do prototypów obiektów natywnych (Array, Object, String etc.)

```
if (!Array.prototype.forEach) {  
    Array.prototype.forEach = function(callback) { /* ... */ }  
}
```

Single Responsibility Principle

Do one thing and do it well!

Open-Closed Principle

Your JavaScript objects should be open to extension, but closed to modification

Open-Closed Principle

```
function Product() {  
  this.colors = ["red", "black"];  
  this.printColors = function() {  
    console.log(this.colors);  
  }  
}
```

```
function Product() {  
  const colors = ["red", "black"];  
  
  this.printColors = function() {  
    console.log(this.colors);  
  };  
  
  this.addColor = function(color) {  
    colors.push(color);  
  }  
}
```